

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx xx 2016 om ændring af Inatsisartutlov om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet (hjemmel til at udbyde andre uddannelser og kompetencegivende forløb, dispensationsmulighed vedrørende lærlingekontrakt, præcisering af bestemmelser vedrørende skolepraktik, vedtægter m.v. samt ophævelse af landstingslov om Oqaatsinik Pikkorissarfik)

Fremsat af Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Suka K. Frederiksen, Siumut
Inatsisartutmedlem Poul Hansen, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 12. april 2016 under FM2016 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget indeholder flere elementer. Således søges der med forslaget bl.a. at sikre et klart hjemmelsgrundlag i lovgivningen vedrørende erhvervsuddannelsernes udbud af Anerkendt ErhvervsUddannelsesintroduktionsfag (AEU) samt dertilhørende prøver.

Ydermere søges det med forslaget at klarlægge hjemmelsgrundlaget for erhvervs- og brancheskolernes udbud af visse videregående uddannelser. Der vil her alene være tale om videregående uddannelser, der ikke allerede udbydes i Grønland.

Herudover foreslås det, at skolepraktik bliver subsidiært i forhold til virksomhedspraktik, dvs. at den studerende i mangel af virksomhedspraktikplads kan udføre praktikdelen af sin

erhvervsuddannelse gennem skolepraktik. I relation hertil fastsættes regler om uddannelsesstøtteforhold under skoleophold og skolepraktik uden eventuel uddannelsesaftale. Forslaget indeholder ligeledes en ophævelse af bestemmelser, der i dag sætter grænser for elevers modtagelse af tilskud i forbindelse med rejser- og opholdsudgifter under kursusophold indenfor erhvervsuddannelsesområdet. Denne begrænsning begrundes i dag alene i allerede opnået uddannelsesmæssigt niveau.

Udover ovennævnte elementer vedrørende erhvervsuddannelserne lægges der med nærværende forslag op til en ophævelse af gældende Landstingslov om Oqaatsinik Pikkorissarfik. Dette vil betyde, at rammerne for Oqaatsinik Pikkorissarfiks aktiviteter fremover ønskes udstukket direkte af Naalakkarsuisut. Dette vil i fremtiden gælde for alle Oqaatsinik Pikkorissarfiks aktiviteter, såfremt nærværende lovforslag vedtages i foreliggende form.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev førstebehandlet den 13. april 2016. Her nød forslaget overordnet set støtte fra samtlige partier og løsgængere, dog fremgik det af debatten i Salen, at der med henvisningen af forslaget ønskedes en debat af ansvarsfordelingen i praktiksøgningen, de økonomiske forhold i forslaget etc.

3. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Udvalget bemærker, at forslaget har været sendt i høring i perioden mellem den 4. december 2016 og den 8. januar 2016. Udvalget skal opfordre til, at Naalakkarsuisut så vidt muligt undgår at udsende høringer henover ferieperioder uden at forlænge høringsperioden. Der bør således gives høringsparterne reel mulighed for at forholde sig konstruktivt til det fremsendte forslag. Dette bør især gøre sig gældende, såfremt Departementerne er vidende om, at de samme høringsparter modtager et større antal lovforslag i høring henover samme ferieperiode. Det er ikke udvalgets forståelse, at nærværende forslag har været kendetegnet ved en akut situation, der således kunne have forklaret nødvendigheden af at afholde høringen henover en ferie uden forlængelse af høringsperioden. Udvalget skal henstille Naalakkarsuisut til at sikre, at høringsparterne får den nødvendige tid til at forholde sig til hele indholdet af de fremsendte lovforslag m.v. Det er udvalgets holdning, at blandt andet en tilstrækkelig høringsperiode er vigtig for at sikre Inatsisartut det bedst mulige beslutningsgrundlag.

4. Udvalgets behandling af forslaget

4.1. Vedrørende erhvervsuddannelser:

Indledningsvist skal udvalget udtrykke sin støtte i arbejdet mod et større optag på landets erhvervsskoler efterfulgt af en høj gennemførelsesprocent. Det er således tydeligt, at en af de store udfordringer for landets uddannelsessøgende på erhvervsuddannelserne er at finde en praktikplads. Udvalget skal dog understrege vigtigheden af, at man i uddannelsessystemet såvel som i det politiske system ikke forfalder til at tro, at et lovgivningstiltag alene kan ændre på de store problemer, som landet har med at sikre optaget og en acceptabel gennemførelsesprocent på vores erhvervsuddannelser. Initiativerne bør således ikke kun handle om de lovgivningsmæssige rammer, men også om arbejdsmiljøet på de enkelte arbejdspladser, indstillingen hos den enkelte uddannelsessøgende såvel som samfundets generelle holdning til det at tage en uddannelse. Ansvarret ligger dermed både i det politiske niveau såvel som i virksomhederne og hos borgerne selv.

Udvalget anser nærværende forslag vedr. skolepraktik som et forsøg på at motivere de uddannelsessøgende til at få en erhvervsuddannelse. Udvalget mener dog, at Naalakkersuisut bør tilskynde til en endnu mere helhedsorienteret tilgang til arbejdet med at skabe flere praktikpladser og flere erhvervsuddannede. Dette kan gøres eksempelvis gennem fokus på praktikpladser i samtlige offentlige udbud samt en generel tilskyndelse og understregning af fordelene ved at modtage praktikanter hos landets private virksomheder, Selvstyrejede aktieselskaber m.v. Sidst noterer udvalget sig, at det i debatten om praktikpladsmanglen også pointeres, at der i det offentlige synes at være store muligheder for yderligere optag af praktikanter.

Det ligger udvalget nært på sinde, at understrege vigtigheden af, at et praktikforløb udgør en periode med en praktisk tilgang til læring under uddannelsen, og at praktiksystemet ikke blot henfalder til at udgøre et udbud af billig arbejdskraft. Dette gør sig gældende uanset, om det måtte være i en virksomhed eller om praktikken afvikles i skolen.

Jf. pkt. 6 lempes adgangen til dækning af udgifter ved transport og logi i forbindelse med kursusdeltagelse i en anden by end uddannelsesbyen. Udvalget stiller sig positive overfor, at forslaget dermed synes i højere grad at muliggøre karriereskift.

4.2. Vedrørende Oqaatsinik Pikkorissarfik

Udvalget har ikke fundet anledning til at knytte yderligere kommentarer til forslagens konsekvenser for ophævelsen af Landstingslov nr. 14 af 6. november 1997 om Oqaatsinik Pikkorissarfik. Udvalget stiller sig dog undrende over, at Naalakkersuisut finder det praktisk at ophæve en lov i forbindelse med et ændringsforslag til en lov om erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelsesloven har således intet med Oqaatsinik Pikkorissarfik.

Udvalget påtænker ligeledes at følge, hvorledes arbejdet med at sikre udbredelsen af det grønlandske sprog i hele den grønlandske befolkning, samt den generelle opkvalificering af de sproglige kompetencer i Grønland.

5. Tilretning af lovforslaget

I forbindelse med udvalgets behandling af punktet, er udvalget blevet opmærksom på en fejl i den tekniske opsætning i bemærkninger, samt en manglende bemærkning til § 1, pkt. 3. Det er udvalgets forståelse, at Naalakkersuisut er opmærksom herpå, og at Naalakkersuisut i forbindelse med 2. behandlingen af nærværende forslag vil tage initiativ til at der rettes på herpå.

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det er under forslagens almindelige bemærkninger angivet, at der forventes en reduktion i frafaldet på erhvervsuddannelserne. Overordnet set forventes det af forslagsstiller, at forslaget i det hele vil betyde en effektivisering af erhvervsuddannelsesområdet. Det angives endeligt, at forslaget ikke forventes at medføre direkte økonomiske konsekvenser for det offentlige. Udvalget deler ikke fuldt ud denne opfattelse, og skal opfordre Naalakkersuisut til i højere grad at foretage en grundig vurdering af de økonomiske og administrative konsekvenser et lovforslag måtte have. En passende omhu i beskrivelsen af et forslags økonomiske konsekvenser, er både en styrkelse af forslaget i sig selv- men også en styrkelse af Inatsisartuts beslutningsgrundlag.

Med pkt. 6 i nærværende forslag fjernes den forhindring, der på nuværende tidspunkt begrænser visse studerendes mulighed for dækning af rejse- og opholdsudgifter i forbindelse med deltagelse i kurser på erhvervsuddannelsesområdet. Problematikken eksemplificeres i forslaget ved personer med en højere videregående uddannelse, der har ønsket at skifte karriere. Den nuværende lovgivning giver ikke den person mulighed for at modtage ovennævnte dækning af udgifter grundet personens allerede opnåede uddannelsesniveau. Det må forventes, at denne lempelse vil medføre visse udgifter. Det er dog ikke muligt for udvalget, at foretage de præcise beregninger af disse udgifter. Skulle forslaget mod forventning medføre udgifter i relation til denne lempelse, vil disse udgifter skulle afholdes indenfor de i forvejen afsatte bevillinger på ressortområdet, hvilket i givet fald kan medføre nedprioritering af andre tiltag. Udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til at forholde sig til dette i forbindelse med 2. behandlingen af nærværende forslag.

Vedrørende Oqaatsinik Pikkorissarfik bemærker udvalget, at Naalakkersuisut ikke synes at have gjort overvejelser over de økonomiske konsekvenser ved nedlæggelsen af en bestyrelse samt dertilhørende sekretariatsbistand, samt andre administrative og økonomiske

konsekvenser. Henset til hovedkonto 40.92.18 i Finansloven for 2016, hvori det fremgår at Oqaatsinik Pikkorissarfik modtager et driftstilskud på kr. 7.188.000, skal udvalget bede Naalakkersuisut om, at fremkomme med bemærkninger om de økonomiske konsekvenser i forbindelse med 2. behandlingen af nærværende forslag.

7. Udvalgets indstillinger

Et **enigt** Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Vivian Motzfeldt, Formand

Peter Olsen, Næstformand

Suka K. Frederiksen

Poul Hansen

Mimi Karlsen